

STN	Pracovná expozícia Terminológia	STN EN 1540 83 3600
------------	--	---------------------------------------

Workplace exposure
Terminology

Exposition sur les lieux de travail
Terminologie

Exposition am Arbeitsplatz
Terminologie

Táto slovenská technická norma je slovenskou verziou európskej normy EN 1540: 2021. Preklad zabezpečil Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky. STN EN 1540 má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

This standard is the Slovak version of the European Standard EN 1540: 2021. It was translated by Slovak Office of Standards, Metrology and Testing. STN EN 1540 has the same status as the official versions.

Nahradenie predchádzajúcich slovenských technických noriem

Táto slovenská technická norma nahrádza anglickú verziu STN EN 1540 z apríla 2022, ktorá od 1. 4. 2022 nahradila STN EN 1540 zo septembra 2012 v celom rozsahu.

135360

Národný predhovor

Táto slovenská technická norma obsahuje jednu národnú poznámku.

Súvisiace právne predpisy

Smernica Rady 98/24/ES zo 7. apríla 1998 o ochrane zdravia a bezpečnosti pracovníkov pred rizikami súvisiacimi s chemickými faktormi pri práci (štrnásť samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS);

nariadenie vlády SR č. 83/2013 Z. z. o ochrane zdravia zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou biologickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov;

nariadenie vlády SR č. 355/2006 Z. z. o ochrane zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou chemickým faktorom pri práci v znení neskorších predpisov.

Vypracovanie slovenskej technickej normy

Spracovateľ: Mgr. Daša Borovská, Bratislava

Technická komisia: TK 28 Ochrana ovzdušia

**Pracovná expozícia
Terminológia**Workplace exposure
TerminologyExposition sur les lieux de travail
TerminologieExposition am Arbeitsplatz
Terminologie

Túto európsku normu schválil CEN 5. decembra 2021.

Členovia CEN sú povinní plniť vnútorné predpisy CEN/CENELEC, v ktorých sú určené podmienky, za ktorých sa tejto európskej norme bez akýchkoľvek zmien priznáva postavenie národnej normy. Aktualizované zoznamy a bibliografické odkazy týkajúce sa takýchto národných noriem možno na požiadanie dostať od Riadiaceho strediska CEN-CENELEC alebo od každého člena CEN.

Táto európska norma existuje v troch oficiálnych verziách (anglickej, francúzskej, nemeckej). Verzia v akomkoľvek inom jazyku, ktorú na vlastnú zodpovednosť vydal člen CEN v preklade do národného jazyka a ktorá bola oznámená Riadiacemu stredisku CEN-CENELEC, má rovnaké postavenie, ako majú oficiálne verzie.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunska, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédka, Talianska a Turecka.

CENEurópsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung**Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Rue de la Science 23, B-1040 Brusel**

Obsah

strana

Európsky predhovor	5
1 Predmet	6
2 Normatívne odkazy.....	6
3 Termíny a definície	6
3.1 Všeobecné termíny.....	6
3.1.1 Faktory a látky znečisťujúce ovzdušie.....	6
3.1.2 Častice.....	7
3.1.3 Hodnotenie expozície	10
3.2 Termíny súvisiace s fyzikálnymi a chemickými procesmi odberu vzoriek pracovného ovzdušia	11
3.3 Termíny súvisiace s analytickou metódou	15
3.4 Termíny súvisiace s pracovnými charakteristikami metódy	16
3.4.1 Účinnosť	16
3.4.2 Neistoty.....	17
3.4.3 Všeobecné štatistické termíny.....	18
3.4.4 Ostatné štatistické termíny	20
Príloha A (informatívna) – Štvorjazyčný abecedný zoznam definovaných termínov	21
Literatúra	30

Európsky predhovor

Tento dokument (EN 1540: 2021) vypracovala technická komisia CEN/TC 137 Hodnotenie pracovnej expozície chemickým a biologickým faktorom, ktorej sekretariát je v DIN.

Tento európskej norme sa musí priznať postavenie národnej normy buď vydaním identického textu, alebo oznámením najneskôr do júna 2022, a národné normy, ktoré sú s ňou v rozpore, musia sa zrušiť najneskôr do júna 2022.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN nezodpovedá za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

Tento dokument nahrádza EN 1540: 2011.

Hlavné technické zmeny medzi týmto dokumentom a predchádzajúcim vydaním sú:

- a) Daná terminológia sa tam, kde je to vhodné, opätovne prispôsobila ISO 18158: 2016, ktorá s modifikáciami prevzala EN 1540: 2011.
- b) Rozdelenie a poradie termínov a definícií sa čiastočne zmenilo a zjednodušilo vymazaním niektorých podnadpisov.
- c) Doplnili sa tieto termíny a definície (prípustné termíny sú napísané kurzívou):

1) Všeobecné termíny:

aerodynamický priemer, aerodynamický ekvivalentný priemer, aglomerát, agregát, zariadenie na odber vzoriek ovzdušia, hodnotiteľ, koagulácia, difúzny priemer, difúzny ekvivalentný priemer, hmotnostný zlomok prašnosti, efektívna hustota, ekvivalentná hustota, expozícia vdychovaním, profil expozície, inhalačná expozícia, hustota materiálu, medián priemeru, medián priemeru častíc, mikrobiálna látka, priemer pohyblivosti, ekvivalentný priemer pohyblivosti, nanomateriál, nanoobjekt, nanočastica, nanostupnica, aerodynamický ekvivalentný priemer častice, difúzny priemer častice, difúzny ekvivalentný priemer častice, hustota materiálu častice, priemer pohyblivosti častice, ekvivalentný priemer pohyblivosti častice, početná koncentrácia častíc, veľkosť častice, rozdelenie veľkostí častíc, plocha povrchu častice, skupina pracovníkov s podobnou expozíciou, zdrojová doména, plocha povrchu, ultrajemná častica, objemový priemer, objemový ekvivalentný priemer

2) Termíny súvisiace s fyzikálnymi a chemickými procesmi odberu vzoriek ovzdušia:

anglické synonymum *area sampling*, anglické synonymum *back pressure*, vzorka na slepý pokus, *slepá vzorka*, prístroj s priamym odčítaním údajov, čerpadlo s reguláciou objemového prietoku, anglické synonymum *method blank*, tlaková strata, *prístroj na meranie v reálnom čase*, *stacionárny vzorkovač*, odberová kazeta, *vzorkovač pár*

3) Termíny súvisiace s analytickou metódou:

skúšobný plyn

4) Termíny súvisiace s pracovnými charakteristikami metódy:

záchytná účinnosť, anglické synonymum *measurement bias*, *zhodnosť merania*, *podmienka opakovateľnosti merania*, *podmienka reprodukovateľnosti merania*, vychýlenie vzorkovača, vychýlenie pri odbere vzoriek

d) Termín „termodynamický priemer“ sa už nepoužíva (pozri 3.1.2.12).

e) Termín „krivka účinnosti“ sa odstránil zo synonymických termínov k termínu „účinnosť odberu vzorky“.

f) V prílohe A sa vložil ďalší stĺpec s bežne používanými symbolmi.

Akokoľvek spätná väzba a otázky k tomuto dokumentu sa majú adresovať národnému normalizačnému orgánu používateľov. Kompletný zoznam týchto orgánov je na webovom sídle CEN.

V súlade s vnútornými predpismi CEN-CENELEC sú túto európsku normu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Cyprus, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunsko, Severného Macedónska, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Srbska, Španielska, Švajčiarska, Švédsko, Talianska a Turecko.

1 Predmet

Tento dokument špecifikuje termíny a definície, ktoré súvisia s hodnotením pracovnej expozície chemickým a biologickým faktorom. Obsahuje všeobecné termíny alebo termíny špecifické pre fyzikálne a chemické procesy odberu vzoriek pracovného ovzdušia, pre analytickú metódu alebo pre pracovné charakteristiky metódy.

Zaradené termíny sa identifikovali ako podstatné, pretože ich definovanie je nevyhnutné, aby sa zabránilo nejednoznačnostiam a aby sa zaistilo ich jednotné používanie.

2 Normatívne odkazy

V tomto dokumente nie sú normatívne odkazy.

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN